

Це деякі з основних специфічних рис муніципально-правових санкцій, вже на основі яких ми можемо вести мову про наявність нового самостійного виду санкцій юридичної відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування – муніципально-правових санкцій.

Скуратович І.М.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
к.ю.н., доцент кафедри історії держави та права України
і зарубіжних країн

ДО ПИТАННЯ ПРИВІЛЕЇВ В КОНСТИТУЦІЇ ПИЛИПА ОРЛИКА

На час створення Конституції (1710 р.) привілеї як виключні права мали суттєве значення в регулюванні суспільних відносин на європейському просторі. Вони надавалися приватним особам, станам, окремим містам, монастирям тощо. Автори Конституції (П.Орлик, А.Войнаровський, Г.Герцик), судячи з її змісту підтримували цей регулятивний засіб (§I,II,IV,V,XII,XIII). Але юридичного значення самого поняття “привілеї”, переліку привілеїв тут не надано.

Серед нових привілеїв, які затверджувала Конституція (§I) було визначення православної віри як єдино можливої віри в козацькій державі. Гетьман повинен був дбати, “щоб жодна чужинська релігія не запроваджувалася на нашій батьківщині”, а в разі її появи, таємної або явної, повинен “сам з власної ініціативи її викоринити, не допускаючи проповідування та розмноження кількості її прихильників”.

В інших статтях Конституції мова йде про збереження, відновлення або уточнення раніше наданих привілеїв. Так в §13 йшлося про збереження “недоторканими й непорушними” всіх справедливо отриманих законів та привілеїв столичного міста Києва та інших міст України. В § IV-V ставиться питання про повернення права власності на землі Низового Війська Запорозького й на пов’язані з ним привілеї, зокрема виключне право козаків на полювання та риболовлю на цих землях для своєї власної вигоди та для утримання шпиталю” для козаків, обтяжених похилим віком, пригнічених крайньою бідністю, а також виснажених ранами” в місті Терехтемирів. Найважливішими в Конституції є положення (§VI,VII), які визначають державний лад України, уточнюють привілейований статус Генеральної й полкової старшини при формуванні Генеральної Ради та її діяльності, а також у відносинах з Гетьманом.

Підтримуючи в цілому інститут привілеїв, Конституція категорично виступає проти зловживання ними з боку Гетьмана, полковників, приватних осіб і зобов'язує Гетьмана всіляко протидіяти таким зловживанням. Ряд положень Конституції в цьому напрямку актуально звучить і сьогодні, через 200 років по її прийнятті. §VIII вимагав від Генеральної старшини, яка постійно перебуває при Гетьмані, доповідати Гетьману про всі публічні справи особисто, а не через особистих слуг Гетьмана, яких не слід долучати до участі у будь-яких законодавчих, військових, управлінських справах, відсторонивши їх від посольств та громадських доручень. §IX обмежував Гетьмана і полковників в розпорядженні державними скарбами. На думку авторів Конституції зловживання з боку привілейованих і посадових осіб, хабарництво та протекціонізм, надмірні тягарі призводили до зубожіння простого народу, а це підштовхувало людей залишати рідні землі і "шукати життя кращого, спокійнішого і легшого" в чужих краях. Подолання цих негативних явищ автори вбачали в виборності всіх посадових осіб (§X), встановленні не обтяжливих для народу повинностей, контролі за їх діями, за незаконними поборами і витратами (§XII, XIV, XVI).

Соловійов І.М.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
здобувач кафедри організації судових та
правоохоронних органів

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ
В ДІЯЛЬНОСТІ АПЕЛЯЦІЙНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ
АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТООБІГУ СУДУ
У СПРАВАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИБОРЧИМ ПРОЦЕСОМ

У більшості демократичних країн світу час від часу виникає особливий період, який визначає подальший розвиток держави в цілому, а також спрямованість її діяльності в економічній, політичній, соціальній сферах. Мова йде про такі інститути демократії як вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії.

У Главі 6 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) виділено особливості провадження в окремих категоріях адміністративних справ, зокрема специфіку розгляду справ пов'язаних із виборчим процесом, процесом проведення референдуму, а також судових справ про встановлення або усунення обмежень щодо реалізації права на мирні зібрання (далі – справи, пов'язані з виборчим процесом). В першу чергу це